

SELETUSKIRI

maeluministri määruse „Põllumajandusministri 20. aprilli 2006. a määruse nr 48 „Tootmiskatse tegemiseks lubatud seemne ja seemnekartuli koguste piirmäärad” muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Maaeluministri määrus „Põllumajandusministri 20. aprilli 2006. a määruse nr 48 „Tootmiskatse tegemiseks lubatud seemne ja seemnekartuli koguste piirmäärad” muutmise” kehtestatakse taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse § 32 lõike 4 alusel.

Määruse eelnõuga muudetakse tootmiskatse tegemiseks lubatud seemne ja seemnekartuli koguste piirmäärasid vastavalt 2018. aasta statistikaandmetele.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Maaeluministeeriumi taimetervise osakonna peaspetsialist Vahur Mõttus (625 6138, vahur.mottus@agri.ee). Eelnõule on juriidilise ekspertiisi teinud Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Mari-Liis Kivipõld (625 6283, mari-liis.kivipold@agri.ee) ning keeleliselt toimetab eelnõu sama osakonna peaspetsialist Leeni Kohal (625 6165, leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eestis põllukultuuri sordi sordilehte võtmise taotluse või Eestis või teises liikmesriigis köögiviljakultuuri sordi sordilehte võtmise taotluse esitanud isik võib Põllumajandusameti loal teha sordi viljelusväärtuse kindlakstegemiseks tootmistingimustes tootmiskatse. Tootmiskatse tegemiseks lubatud põllukultuuride seemne ja seemnekartuli kogus arvutatakse välja liikmesriigis ühe aasta jooksul kasutatavate koguste alusel liikide kaupa.

Tootmiskatse tegemiseks lubatud seemne ja seemnekartuli koguste muudetud piirmäärad, tuginedes Statistikaameti olemasolevatele statistikaandmetele 2018. aasta põllukultuuride külvipindade kohta, on esitatud tabelis 1.

Tabel 1. Lubatud kogused 2019. a

	Külvinorm kg/ha	Külvipind 2018 ha	Seemnekasutus kokku 2018 kg	%	Tootmiskatseks lubatud kogus 2019 kg	Kogus ümbearvestatud pinnaks 2019 ha
Kaer	160	39 779	6 364 640	0,3	19 094	119
Oder	200	130 740	26 148 000	0,3	78 444	392
Rukis	170	10 832	1 841 440	0,1	1841	11
Nisu	225	154 500	34 762 500	0,3	104 288	464
Raps	10	72 730	727 300	0,1	727	73
Kartul	2500	5 206	13 015 000	0,1	13 015	5

Tabelis esitatud andmete saamise arvutuskäik kaera näitel on järgmine. Statistikaameti andmetel oli kaera külvipind 2018. aastal 39 779 hektarit. Kaera külvinorm on 160 kg/ha. Kehtivas määruuses kasutatavad külvinormid on aastast 2006 ja on saadud huvirühmade kaasamise tulemusena. Kaera külvipinna ja külvinormi korrutisena on saadud kogu kaera seemnekasutus 2018. aastal ehk 6 364 640 kilogrammi. Komisjoni otsuse 2004/842/EL artikli 7 kohaselt on

tootmiskatse tegemiseks lubatud kogus kaera puhul 0,3% kaera seemnekasutusest. 0,3% kogu kaera seemnekasutusest ehk 6 364 640 kilogrammist on 19 094 kilogrammi.

Komisjoni otsuse 2004/842/EL kohaselt lubatakse juhul, kui nendest kogustest siiski ei piisa, et külvata täis 10 hektarit liikmesriigis, mille jaoks seeme on ette nähtud, kasutada kõnealuse maa-ala külvamiseks selleks vajalikku kogust. Nimetatud sätet on kohaldatud kartuli puhul. Kartuli puhul on arvutuste kohaselt tootmiskatse tegemiseks lubatud kogus 13 015 kilogrammi, mis on väiksem kui 10 hektari külvamiseks vajalik kogus. Kartuli puhul on 10 hektari külvamiseks vajalik kogus 25 000 kilogrammi ehk külvinorm 2500 kilogrammi tuleb korrutada 10 hektariga.

Eelnõuga muudetakse tootmiskatse tegemiseks lubatud piirmäärade koguseid vastavalt 2018. aasta statistikaandmetele järgmiselt: hariliku kaera (*Avena sativa* L.) seemne koguse piirmäär on 19 094 kilogrammi, hariliku nisu (*Triticum aestivum* L. emend. Fiori et Paol.) seemne koguse piirmäär on 104 288 kilogrammi, hariliku odra (*Hordeum vulgare* L.) seemne koguse piirmäär on 78 444 kilogrammi, hariliku rukki (*Secale cereale* L.) seemne koguse piirmäär on 1841 kilogrammi, seemnekartuli (*Solanum tuberosum* L.) koguse piirmäär on 25 000 kilogrammi ning rapsiseemne (*Brassica napus* L. (partim)) koguse piirmäär on 727 kilogrammi. Ainsana ei muutunud kartuli koguse piirmäär.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu vastab komisjoni 1. detsembri 2004. a otsuse 2004/842/EÜ rakenduseeskirjade kohta, mille alusel liikmesriigid võivad lubada turule viia nende sortide seemneid, mille kohta on esitatud taotlus riiklikku põllumajandustaimesortide või köögiviljasortide kataloogi kandmiseks (ELT L 362, 09.12.2004, lk 21–27), nõuetele.

4. Määruse mõjud

Määrus mõjutab otseselt Eestis põllukultuuri sordi sordilehte võtmise taotluse või Eestis või teises liikmesriigis köögiviljakultuuri sordi sordilehte võtmise taotluse esitanud isikuid, kes soovivad Põllumajandusameti loal teha seemne ja seemnekartuliga tootmiskatseid.

Tootmiskatse tegemiseks lubatud seemne ja seemnekartuli koguste piirmäärade muutmine 2019. aastal on seotud 2018. aasta põllukultuuride külvipindadega Eestis. Lisatud analüüsitabelis (tabel 2) kajastuvad muudatused piirmäärade kogustes võrreldes eelmise aastaga.

Tabel 2. Lubatud koguste võrdlus

	Tootmiskatseks lubatud kogus 2018 kg	Tootmiskatseks lubatud kogus 2019 kg	Vahe kg
Kaer	16 126	19 094	2968
Oder	58 769	78 444	19 675
Rukis	2262	1841	-421
Nisu	114 797	104 288	-10 509
Raps	737	727	-10
Kartul	13 470	13 015	-455

Analüüsitabelist nähtub, et 2019. aastast tootmiskatse tegemiseks lubatud kogus liigiti vähenes rukki puhul 421 kilogrammi, nisu puhul 10 509 kilogrammi ja rapsi puhul 10 kilogrammi. Samas suurenes lubatud kogus kaera puhul 2968 kilogrammi ja odra puhul 19 675 kilogrammi. Nimetatud muudatustega piirmäärades ei kaasne 2019. aastal negatiivset mõju isikutele, kes

soovivad Põllumajandusameti loal teha seemne ja seemnekartuliga tootmiskatseid, sest piirmäärade muutused ei ole suured.

Määruse mõjude hindamisse ei ole kaasatud tootmiskatse tegijaid, keda kehtestatud piirmäärad mõjutavad, sest piirmäärade muutus ja seega ka mõju tootmiskatse tegijale on väike. Määruse mõju keskkonnale, tasuvusele, majandusele, regionaalarengule ja sisejulgeolekule on väike ning kaudne.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulutusi riigieelarvest, samuti ei kaasne määruse rakendamisega tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu väljatöötamisse ei ole kaasatud huvirühmi ja eelnõu ei esitata avalikule konsultatsioonile. Määruse eelnõu esitati arvamuse avaldamiseks Põllumajandusametile, kes ei esitanud eelnõu sisu kohta tähelepanekuid. Määruse eelnõu esitati eelnõude elektroonilise infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Keskkonnaministeeriumile. Keskkonnaministeerium kooskõlastas eelnõu märkusteta.

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti

Kantsler